

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Daniely Zemanové a soudců Zdeňka Kühna a Miloslava Výborného v právní věci žalobce: **T. T. N.**, zast. JUDr. Štěpánkou Mikovou, advokátkou se sídlem 28. října 1001/3, Praha 1, proti žalované: **Policie České republiky**, Ředitelství služby cizinecké policie, se sídlem Olšanská 2, P. O. BOX 78, 130 51 Praha 3, proti rozhodnutí žalované ze dne 8. 9. 2014, č. j. CPR-12850-2/ČJ-2014-930310-V234, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 19. 11. 2014, č. j. 1 A 47/2014 – 22,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Předmět řízení

[1] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) včasnou kasační stížností napadá v záhlaví označený rozsudek Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým byla jako nedůvodná zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalované ze dne 8. 9. 2014, č. j. CPR - 12850 - 2/ČJ - 2014 - 930310-V234 (dále jen „rozhodnutí žalované“). Uvedeným rozhodnutím žalovaná zamítla odvolání stěžovatele proti rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy, odboru cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále jen „krajské ředitelství žalované“) ze dne 5. 7. 2014, č. j. KRPA - 458378-65/ČJ-2013-000022 (dále jen „rozhodnutí

o vyhoštění“), kterým bylo stěžovateli uloženo správní vyhoštění a stanovena doba, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států EU na jeden rok.

II. Relevantní skutkové okolnosti vyplývající ze správního spisu

[2] Rozsudkem městského soudu ze dne 12. 11. 2009, sp. zn. 42 T 14/2009, byl stěžovatel odsouzen za trestný čin loupeže k trestu odnětí svobody v trvání pěti let a k trestu vyhoštění na dobu neurčitou. Okresní soud v Příbrami usnesením ze dne 12. 12. 2012, sp. zn. 0 PP 237/2012, stěžovatele podmíněně propustil z výkonu trestu odnětí svobody a stanovil mu zkušební dobu na sedm let. Následně stěžovatel dne 4. 1. 2013 požádal o upuštění od výkonu trestu vyhoštění. Této žádosti stěžovatele městský soud vyhověl usnesením ze dne 3. 9. 2013, sp. zn. 42 T 14/2009, přičemž konstatoval, že v době rozhodování o trestné činnosti stěžovatele nebyly splněny všechny podmínky pro uložení trestu vyhoštění, neboť stěžovatel měl na území ČR rodinné, pracovní i sociální zázemí.

[3] Stěžovatel se dne 25. 11. 2013 osobně dostavil na Ministerstvo vnitra za účelem vyznačení povolení k trvalému pobytu do cestovního dokladu. Po předložení cestovního pasu bylo zjištěno, že stěžovatel pobývá na území ČR bez platného povolení, které stěžovateli zaniklo nabytím právní moci trestního rozsudku ukládajícího trest vyhoštění, v souladu s § 76 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění účinném pro projednávanou věc (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Stěžovatel měl povinnost se dle ustanovení § 103 písm. a) zákona o pobytu cizinců následující den po dni propuštění z výkonu trestu odnětí svobody dostavit na policii. Tuto svou povinnost však nesplnil a ode dne 14. 12. 2012 do dne 25. 11. 2013 pobýval na území ČR neoprávněně, čímž porušil ustanovení § 103 písm. n) zákona o pobytu cizinců. Krajské ředitelství žalované na základě těchto skutečností rozhodnutím o vyhoštění podle ustanovení § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 téhož zákona stěžovateli uložilo správní vyhoštění a stanovilo dobu, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států EU na jeden rok. V průběhu správního řízení bylo zjištěno, že stěžovatel má ve Vietnamu pět sourozenců a manželku, která se tam léčí (podle stěžovatele s rakovinou prsu, podle výpovědi jeho syna s očima). Na území ČR má stěžovatel plnoletého syna s platným povolením k trvalému pobytu, s nímž bydlel ve společné domácnosti. Syn stěžovatele pracuje formou nahodilých brigád a je soběstačný. Stěžovatel pobývá na území ČR od roku 1999, i přes takto dlouhý pobyt však nerozumí češtině a nenavázal zde významné sociální a kulturní vztahy. Nevykazuje tedy znaky pokročilé integrace do společnosti. Správní orgán prvního stupně proto konstatoval, že vyhoštění nepředstavuje nepřiměřený zásah do práva stěžovatele na soukromý a rodinný život.

[4] Stěžovatel toto rozhodnutí napadl odvoláním, podle kterého jej správní orgány ani orgány činné v trestním řízení nikdy nepoučily nebo neinformovaly o jeho povinnosti dostavit se po propuštění z výkonu trestu odnětí svobody na policii. Jedná se o velmi speciální ustanovení, které je známo pouze právním expertům. Nikdo také stěžovatele neinformoval o tom, že povolení k trvalému pobytu mu zaniklo uložením trestu vyhoštění. Uvedeného porušení právních předpisů se tedy stěžovatel nedopustil úmyslně, maximálně z nevědomé nedbalosti. Jeho jednání tak nelze charakterizovat jako skutečné a závažné ohrožení zájmů společnosti. Syn stěžovatele nemá stabilní příjem a není proto

pokračování

schopen se o sebe postarat sám. Možnost bydlet u svých sourozenců nebo manželky ve Vietnamu je podle stěžovatele pouhou domněnkou správního orgánu. Správní orgán zcela pominul usnesení městského soudu, kterým bylo upuštěno od výkonu trestu vyhoštění a podle něhož pro vyhoštění nebyly splněny podmínky, neboť stěžovatel je v ČR dostatečně adaptován. Odůvodnění vyhoštění nebylo možno opřít o trestnou činnost stěžovatele, neboť za tu již byl dříve potrestán. Vyhoštěním bude podstatně narušeno soužití stěžovatele se synem, k němuž má mimořádné citové vazby.

[5] Žalovaná podané odvolání zamítla a napadené rozhodnutí potvrdila, přičemž se ztotožnila se skutkovými zjištěními správního orgánu prvního stupně. Rozhodnutí o vyhoštění bylo vydáno nikoli z důvodu trestné činnosti stěžovatele ale z důvodu jeho neoprávněného pobytu na území ČR. Žalovaná upozornila na zásadu, podle níž neznalost zákona neomlouvá a vzhledem k délce pobytu stěžovatele v ČR, si měl být vědom svých povinností. Poukázala, že stěžovatel porušoval právní předpisy opakovaně a závažným způsobem. Usnesením městského soudu ze dne 3. 9. 2013, sp. zn. 42 T 14/2009, bylo sice upuštěno od výkonu trestu vyhoštění, nicméně tento trest nebyl zrušen, a stěžovateli tím nebyl obnoven pobytový status. Stěžovatel má rodinu ve Vietnamu, v ČR má syna, který je dle své první výpovědi schopen se o sebe postarat. Syn stěžovatele sice následně zaslal správnímu orgánu přípis, že se bez pomoci otce neobejde, na jeho situaci se však nic nezměnilo, neboť má stále stejnou práci, bydlí na stejném místě. Rozhodnutí o vyhoštění tedy nepředstavuje pro stěžovatele takový zásah, který by převážil nad zájmem společnosti na ochraně veřejného pořádku. Dobu jednoho roku, po kterou nelze stěžovateli umožnit vstup na území EU, shledala žalovaná přiměřenou a odpovídající zjištěným skutečnostem.

III. Řízení před městským soudem

[6] Proti rozhodnutí žalované podal stěžovatel dne 18. 9. 2014 žalobu dle části třetí, hlavy II, dílu 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v účinném znění (dále jen „s. ř. s.“), která se obsahově shoduje s podaným odvoláním. Stěžovatel považuje ustanovení § 76 písm. b) zákona o pobytu cizinců za protiústavní, neboť jím zaniká platnost povolení k trvalému pobytu cizince, aniž by měl možnost se jakkoli bránit. Napadené ustanovení je dle žaloby v rozporu s čl. 10 odst. 2, čl. 14 odst. 5 a čl. 36 Listiny základních práv a svobod jakož i v rozporu se směrnicí Rady EU č. 2003/86/ES, o právu na sloučení rodiny, a směrnicí Rady EU č. 2003/109/ES, o právním postavení státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajících rezidenty (dále též „směrnice EU“).

[7] Městský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Stěžovatel si podle městského soudu měl být vědom svých povinností, zvláště pobýval-li v ČR již od roku 1999. Správní orgány neměly povinnost jej poučovat o povinnosti dostavit se po propuštění z výkonu trestu odnětí svobody na policii či poskytovat mu návod k legalizaci pobytu. Platnost povolení k trvalému pobytu zanikla dle zákona právní mocí rozsudku ukládajícího stěžovateli vyhoštění, přičemž neznalost zákona stěžovatele ani v tomto případě neomlouvá. Upuštěním od výkonu trestu vyhoštění nedošlo ke zrušení tohoto trestu ani k obnovení platnosti povolení k trvalému pobytu. Městský soud neshledal ustanovení § 76 písm. b)

zákona o pobytu cizinců protiústavním. Správní orgány před vydáním rozhodnutí o vyhoštění posoudily náležitě a dostatečně intenzitu zásahu do soukromého a rodinného života stěžovatele a městský soud se s jejich závěry ztotožnil. Syn stěžovatele je plnoletý. Sám nejprve uvedl, že je na stěžovateli finančně nezávislý. Až následně své vyjádření korigoval tak, že má nestálý příjem, a proto se o sebe sám postarat nedokáže. Jeho situace se však v období mezi oběma vyjádřeními nezměnila. Městský soud neshledal důvodnou námitku stěžovatele ohledně porušení práva EU, neboť stěžovatelem zmiňované směrnice byly do českého právního řádu transponovány formou institutů povolení k dlouhodobému pobytu za účelem sloučení rodiny, resp. formou přiznání postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta. V případě stěžovatele však šlo o vyhoštění z důvodu neoprávněného pobytu na území ČR v důsledku zániku platnosti jeho povolení k trvalému pobytu. Usnesení městského soudu, jímž bylo upuštěno od výkonu trestu vyhoštění, nebylo dle městského soudu pro žalovanou závazné, neboť žalovaná se otázkou integrace cizince v ČR musí zabývat vždy na základě aktuálních skutkových okolností. Stěžovatel v ČR navázal jen omezené sociální a kulturní vazby, přičemž má rodinné zázemí ve Vietnamu. Zásah do soukromého a rodinného života proto městský soud neshledal nepřiměřeným.

IV. Kasační stížnost a vyjádření žalované

[8] Rozsudek městského soudu napadl stěžovatel včas podanou kasační stížností z důvodu dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[9] Kasační stížnost je obdobného charakteru jako podaná žaloba. Stěžovatel namítal, že si nebyl vědom svých zákonných povinností, nikdy o nich nebyl informován ani poučen. Pokud městský soud upustil od výkonu trestu vyhoštění v případě stěžovatele, fakticky jej tím zrušil a povolení k trvalému pobytu se též mělo obnovit. Nesouhlasí přitom se závěry soudu ani správních orgánů, že trest nadále formálně platí, neboť upuštěním od výkonu trestu vyhoštění se tento trest dle stěžovatele ruší. Stěžovatel setrval na názoru ohledně protiústavnosti ustanovení § 76 písm. b) zákona o pobytu cizinců a ohledně porušení směrnic EU. Rozhodnutím o vyhoštění bylo porušeno jeho právo na soukromý a rodinný život. Stěžovatel má v ČR syna, který se začal léčit na klinice adiktologie, přičemž přítomnost stěžovatele je podle jeho tvrzení pro úspěšnou léčbu nezbytná.

[10] Žalovaná svého práva vyjádřit se ke kasační stížnosti nevyužila.

V. Posouzení důvodnosti kasační stížnosti

[11] Kasační stížnost je podle ustanovení § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a podle jejího obsahu je v ní namítán důvod dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.

pokračování

[12] Na základě ustanovení § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. je Nejvyšší správní soud při přezkumu rozhodnutí krajských soudů vázán rozsahem a důvody kasační stížnosti, ledaže by bylo řízení před soudem zmatečné, bylo zatíženo vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, anebo je-li rozhodnutí správního orgánu nicotné. K výše uvedeným vadám tedy Nejvyšší správní soud přihlíží z úřední povinnosti. Zdejší soud přezkoumal napadený rozsudek městského soudu z výše uvedených hledisek a žádné z těchto pochybení v řízení před městským soudem neshledal.

[13] Stěžovatel od počátku správního i soudního řízení namítá, že si nebyl vědom, že mu rozsudkem ukládajícím trest vyhoštění zaniká povolení k pobytu. Nebyl ani nikdy poučen nebo informován o své povinnosti dostavit se následující pracovní den po propuštění z výkonu trestu odnětí svobody na policii.

[14] Podle ustanovení § 76 písm. b) zákona o pobytu cizinců nabytím právní moci rozsudku ukládajícího cizinci trest vyhoštění zaniká platnost povolení k trvalému pobytu. Rozsudkem městského soudu ze dne 12. 11. 2009, sp. zn. 42 T 14/2009, byl stěžovateli, který měl platné povolení k trvalému pobytu na území ČR, mimo jiné uložen trest vyhoštění na dobu neurčitou. Platnost povolení k trvalému pobytu tedy stěžovateli zanikla ke dni právní moci trestního rozsudku přímo ze zákona. Na základě ustanovení § 103 písm. a) téhož zákona je cizinec povinen *dostavit se první pracovní den následující po dni propuštění ze zabezpečovací detence, z vazby nebo výkonu trestu odnětí svobody na policii, pokud není držitelem platného cestovního dokladu a víza, je-li podmínkou jeho pobytu na území*. Vzhledem k tomu, že stěžovatel neměl po propuštění z výkonu trestu odnětí svobody platné povolení k pobytu na území ČR, bylo jeho povinností dostavit se následující pracovní den na policii.

[15] Uvedené povinnosti stěžovatele vyplývaly přímo ze zákona. Nelze přisvědčit námitce stěžovatele, dle které správní orgány postupovaly v rozporu se zákonem, pokud ho o těchto skutečnostech nepoučily. Ustanovení § 4 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“), vymezuje poučovací povinnost správních orgánů tak, že mají účastníku řízení poskytovat přiměřené poučení o jeho právech a povinnostech, je-li to vzhledem k povaze úkonu a osobním poměrům dotčené osoby potřebné. Poučovací povinnost správního orgánu však nezahrnuje „*poskytování komplexního návodu, co by účastník měl nebo mohl v daném případě dělat, aby dosáhl žádaného účinku, ale jen pomoc k tomu, aby mohl zákonem stanoveným způsobem dát najevo, co hodlá v řízení učinit*“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 10. 2010, č. j. 1 As 51/2010 – 214, dostupný na www.nssoud.cz, stejně jako veškerá dále citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu). Správní orgány tedy neměly povinnost poučovat stěžovatele o všech jeho myslitelných právech a povinnostech a poskytovat mu komplexní návod k legalizaci jeho pobytu, zvláště tak nemohly činit v situaci, kdy k rozhodným skutečnostem došlo v průběhu a důsledku trestního, nikoliv správního, řízení. Ve správním řízení, v němž bylo stěžovateli uloženo správní vyhoštění, svou poučovací povinnost vždy splnily a informovaly jej o všech jeho právech a povinnostech v souvislosti s činěnými úkony i rozhodnutími.

[16] Nejvyšší správní soud na tomto místě podotýká, že stěžovatel pobývá na území ČR již od roku 1999. Vzhledem k takto dlouhému pobytu v ČR již mohl mít dobré povědomí o právech a povinnostech vyplývajících pro něj ze zákona o pobytu cizinců, na jehož základě zde pobýval. Zásada „neznalost zákona neomlouvá“ nepředpokládá, že každý zná doslovné znění všech právních předpisů. Je založena na odpovědnosti každého za pečlivé zvážení situace, ve které se nachází, za uvědomění si, že musí mít přehled o svých právech a povinnostech z ní vyplývajících, a rozhodnutí učinit následné úkony k tomu vedoucí. Je zřejmé, že cizinec, byť pobývajících určitou dobu na území České republiky, má o obsahu právních předpisů nižší obecné povědomí. Avšak předpoklad, že odsouzení k trestnému činu na území cizího státu má vliv na povolení k pobytu v této zemi, je logický, jedná se o předvídatelnou skutečnost, které si stěžovatel měl a mohl být vědom. Z formálního hlediska lze konstatovat, že zákon o pobytu cizinců byl řádně veřejně vyhlášen, je platný a účinný. Povinnost zakotvená v ustanovení § 103 písm. a) tohoto zákona se v něm nachází již od počátku jeho účinnosti a nikdy nebyla měněna. To samé platí o zániku platnosti povolení k pobytu uložením trestu vyhoštění dle § 76 písm. b) [dříve v ustanovení § 79 písm. b)] zákona o pobytu cizinců. Stěžovatel byl v trestním i správním řízení vždy zastoupen právním zástupcem z řad advokátů, a bylo pouze na něm, aby si zjistil veškeré informace nezbytné k jeho pobytu na území ČR.

[17] Nejvyšší správní soud se s ohledem na výše uvedené ztotožnil s vypořádáním této námitky městským soudem a žalovanou, neboť stěžovatelova neznalost ustanovení § 79 písm. b) a § 103 písm. a) zákona o pobytu cizinců jej v tomto případě nemůže omluvit. Stěžovatel byl z výkonu trestu odnětí svobody propuštěn dne 12. 12. 2012. Následující den se měl dle zákona dostavit se na policii. Tuto povinnost však nesplnil po dobu několika následujících měsíců. V důsledku toho se na území ČR nacházel nejméně do 25. 11. 2013 neoprávněně, bez jakéhokoli pobytového titulu. Na základě této skutečnosti pak bylo stěžovateli uloženo správní vyhoštění.

[18] Kasační stížností je dále namítáno, že upuštěním od výkonu trestu vyhoštění byl stěžovateli tento trest zrušen, čímž se obnovila platnost povolení k trvalému pobytu stěžovatele na území ČR.

[19] Městský soud usnesením ze dne 3. 9. 2013, sp. zn. 42 T 14/2009, upustil dle ustanovení § 350h zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění účinném pro projednávanou věc (dále jen „trestní řád“), od výkonu trestu vyhoštění, který byl stěžovateli uložen rozsudkem městského soudu ze dne 12. 11. 2009, sp. zn. 42 T 14/2009. Podle ustanovení § 350h trestního řádu *[o]d výkonu trestu vyhoštění nebo jeho zbytku soud upustí, jestliže po vyhlášení rozsudku, kterým byl tento trest uložen, nastaly skutečnosti, pro které trest vyhoštění nelze uložit*. Podstatou tohoto institutu je umožnit upuštění od výkonu trestu vyhoštění nebo jeho zbytku za situace, kdy až po vyhlášení rozsudku nastaly skutečnosti, jež by jinak podle trestního zákoníku bránily uložení takového trestu. Rozhodnutím o upuštění od výkonu trestu vyhoštění zaniká možnost státu nadále vynucovat výkon tohoto trestu. Upuštění od výkonu trestu vyhoštění má tedy za důsledek, že tento trest již nelze vykonat, nicméně rozsudek, jímž byl tento trest uložen je i nadále platný, pravomocný a formálně vykonatelný (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 12. 8. 1998, sp. zn. 7 Tzn 77/98 (dostupný v: *Právní rozhledy: časopis pro všechna právní odvětví*. Praha: C. H. Beck, 1998, roč. 1998, č. 11, str. 576). Usnesení, kterým se

pokračování

upouští od výkonu trestu vyhoštění, tedy nemá za následek zrušení rozsudku ukládajícího tento trest; pouze pozastavuje jeho účinky tak, že tento trest, ač platný, nelze na odsouzeném vykonat.

[20] Pro úplnost Nejvyšší správní soud uvádí, že není povolán v řízení o kasační stížnosti ve správním soudnictví hodnotit správnost odůvodnění rozhodnutí o upuštění od výkonu trestu vyhoštění. Nesplnění podmínek k uložení trestu v době původního rozhodování je typickým důvodem k využití opravných prostředků proti rozhodnutí o uložení trestu, ale toto hodnocení správnímu soudu nepřislouží. Jakékoliv důvody uvedené v usnesení o upuštění od výkonu trestu vyhoštění nemají žádný vliv na účinky výroku původního rozhodnutí o vině a trestu za trestný čin.

[21] Na základě těchto skutečností se Nejvyšší správní soud neztotožnil s argumentací stěžovatele, že upuštěním od výkonu trestu vyhoštění došlo k obnovení platnosti jeho povolení k trvalému pobytu.

[22] Stěžovatel namítal, že rozhodnutím správních orgánů došlo v jeho případě k porušení práva na soukromý a rodinný život a v důsledku toho i k porušení směrnic EU. Poukázal přitom na usnesení městského soudu ze dne 3. 9. 2013, sp. zn. 42 T 14/2009, v němž bylo konstatováno, že u stěžovatele nebyly splněny podmínky pro uložení trestu vyhoštění, neboť stěžovatel má na území České republiky rodinné, pracovní i sociální zázemí. Dále stěžovatel uvedl, že má v ČR syna, který se o sebe není schopen finančně postarat sám. Syn stěžovatele se navíc začal léčit v ambulanci Kliniky adiktologie Všeobecné fakultní nemocnice v Praze. Stěžovatel přiložil potvrzení zdravotnického zařízení, v němž je uvedeno, že ošetřující lékař považuje účast a doprovod stěžovatele za nezbytný pro dosažení spolupráce syna stěžovatele a pro nutná vyšetření a kontroly.

[23] Rozhodnutí o správním vyhoštění nelze dle ustanovení § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců vydat, jestliže by jeho důsledkem byl nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života cizince. Správní orgány jsou tedy v každém konkrétním případě povinny zkoumat, zda je vyhoštění cizince s ohledem na všechny okolnosti, a jeho soukromé a rodinné vazby, přiměřené. Při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí správní orgán zohlední na základě ustanovení § 174a zákona o pobytu cizinců zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště.

[24] Nejvyšší správní soud souhlasí s městským soudem, že správní orgány musí vždy v každém konkrétním případě a na základě aktuálních skutkových okolností hodnotit přiměřenost rozhodnutí o vyhoštění. V projednávaném případě proto správní orgány nebyly povinny bez dalšího vycházet pouze ze zmiňovaného usnesení městského soudu, kterým bylo upuštěno od výkonu trestu vyhoštění. Naopak byly povinny si učinit vlastní úsudek o intenzitě vlivu rozhodnutí o vyhoštění na soukromý a rodinný život stěžovatele.

[25] Ve správním řízení bylo zjištěno značné množství skutečností na základě svědeckých výpovědí stěžovatele, jeho syna, a na základě dalších důkazů. Z těchto zjištění vyplynulo, že stěžovatel má ve Vietnamu manželku i zbytek rodiny, v České republice žije pouze jeho zletilý syn. Ačkoli stěžovatel pobývá v ČR od roku 1999, nerozumí příliš dobře česky, což ostatně sám přiznal i ve své kasační stížnosti. Ze správního spisu vyplývá, že stěžovatel v ČR vykonává pouze nahodilou brigádní práci a nenavázal zde žádné významné sociální vazby. Syn stěžovatele nejdříve uvedl, že je schopný se o sebe finančně i jinak postarat sám. Toto své tvrzení však následně popřel s tím, že pracuje pouze příležitostně a nemůže si být jistý, že každý měsíc bude mít na nájem a obživu. Správní orgány i městský soud v tomto ohledu poznamenaly, že se v situaci syna stěžovatele od první výpovědi nic nezměnilo, neboť už při prvním výsledku vyšlo najevo, že syn stěžovatele si vydělává občasnou brigádní práci a zvládne se živit sám. Nejvyšší správní soud na základě uvedeného dospěl k závěru, že městský soud posoudil zásah do soukromého a rodinného života stěžovatele v souladu se zákonem. Při rozhodování o vyhoštění nelze eliminovat jakýkoliv vliv na soukromý či rodinný vliv cizince, překážkou vydání rozhodnutí je pouze nepřiměřený zásah do této sféry života. Přítomnost zletilého a soběstačného (byť ne optimálně zajištěného) syna v ČR bez dalšího v daném případě nepřiměřeným zásahem do rodinného života není.

[26] Stěžovatel v kasační stížnosti dále uvedl, že se jeho syn začal léčit na klinice adiktologie. Podle vyjádření ošetřujícího lékaře je pro návštěvy syna stěžovatele nutná spolupráce stěžovatele a jeho doprovod na ambulantní vyšetření a kontroly. S ohledem na tuto skutečnost Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že si je plně vědom problémů a těžkostí, které mohou provázet léčbu závislosti syna stěžovatele. Nicméně je na místě vážit proporcionalitu zásahu v podobě správního vyhoštění s právem na rodinný život stěžovatele ve smyslu možnosti stěžovatele starat se o svého syna. Syn stěžovatele je plnoletý, vydělává si brigádní činností a podle svého dřívějšího tvrzení je schopný se i sám živit. Z potvrzení předloženého stěžovatelem je zřejmé, že se jeho syn léčí ambulantně, tedy prostřednictvím docházek k lékaři na kontroly a vyšetření. Stěžovatel netvrdí, že by onemocnění jeho syna (stěžovatelem neupřesněné) dosahovalo takové intenzity, že by byl jakkoli pohybově, tělesně či mentálně postižen do takové míry, že by o sebe nebyl schopen sám pečovat. Přítomnost stěžovatele při léčbě závislosti syna je jistě vhodná a přínosná, nikoliv však nutná z hlediska ohrožení synova života či soběstačnosti.

[27] Stěžovateli bylo uloženo správní vyhoštění z důvodu neplnění jeho povinností po propuštění z výkonu trestu odnětí svobody, v důsledku čehož pobýval na území ČR bez platného povolení. Správní vyhoštění v tomto ohledu sleduje legitimní zájem státu na omezení práva pobytu cizince, který narušuje veřejný pořádek státu porušováním právních předpisů. Nelze též odhlédnout od skutečnosti, že mimo již uvedené stěžovatel páchal na území ČR závažnou trestnou činnost a to dokonce ve formě loupeže. Z judikatury Evropského soudu pro lidská práva vyplývá, že smluvní státy Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod jsou v každém případě vyhoštění cizince povinny vážit proporcionalitu zásahu do soukromého a rodinného života cizince se svým zájmem na udržení veřejného pořádku a předcházení trestné činnosti. Za tímto účelem je vhodné posoudit mimo jiných kritérií i minulost a předchozí chování stěžovatele při pobytu v předmětném státě (srov. rozsudek ESLP ze dne 2. 8. 2001, *Boultif proti Švýcarsku*, č. stížnosti 54237/00, nebo rozsudek velkého senátu ESLP ze dne 18. 10. 2006, *Üner proti*

pokračování

Nizozemsku, č. stížnosti 46410/99). Se stěžovatelem tedy nelze souhlasit, že k tomuto kritériu při posuzování přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života stěžovatele nemohly správní orgány přihlížet, neboť naopak byly povinny tyto skutečnosti zohlednit. Z výše uvedeného vyplývá, že se správní orgány otázkou přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života stěžovatele zabývaly velmi podrobně. Dospěly přitom k závěru, že zájem státu na udržení veřejného pořádku převáží nad realizací soukromého a rodinného života stěžovatele v ČR, neboť ten nedosahuje takové intenzity, pro kterou by nebylo možno stěžovatele vyhostit. Nezjistily též žádnou ze zákonných překážek vycestování stěžovatele do domovské země ve smyslu ustanovení § 119a nebo § 174a zákona o pobytu cizinců. Považuje-li stěžovatel za nezbytné i nadále pečovat o svého syna, je jeho právem odcestovat i s ním. Syn stěžovatele je ale plnoletý a má zde platné povolení k trvalému pobytu, je tedy pouze na jeho uvážení, jakým způsobem chce realizovat svůj soukromý a rodinný život.

[28] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud ve vztahu k této námitce uzavírá, že v projednávaném případě uložené správní vyhoštění nepředstavuje nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života stěžovatele. Kasační námitka není důvodná.

[29] Namítal-li stěžovatel, že byly v jeho případě porušeny jím citované směrnice EU, nelze mu přisvědčit. Jak správně konstatoval městský soud, tyto směrnice již byly zapracovány do českého právního řádu. Městský soud nicméně nesprávně uvedl, že tyto směrnice na případ stěžovatele nelze jakkoli aplikovat. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 4. 2013, č. j. 3 As 46/2012 – 22, naopak vyplývá, že „[p]ři posuzování, zda rozhodnutí o správním vyhoštění nezpůsobuje nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života cizince ve smyslu § 119a odst. 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, se podpůrně použijí kritéria pro posouzení zásahu do soukromého nebo rodinného života cizince podle čl. 12 odst. 3 směrnice Rady 2003/109/ES o právním postavení státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajícími rezidenty, tzn. délka pobytu, věk, zdravotní stav, rodinná a hospodářská situace, sociální a kulturní integrace v zemi pobytu a vazba na zemi pobytu. To přiměřeně platí i v případě, že cizinec nemá podle této směrnice postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta.“ Městský soud i správní orgány se nicméně zabývaly všemi shora citovanými kritérii, a jak je uvedeno výše, všechna tato kritéria řádně posoudily. Tato vada odůvodnění proto neměla vliv na zákonnost napadeného rozsudku městského soudu a Nejvyšší správní soud v tomto ohledu odůvodnění napadeného rozsudku koriguje.

[30] Stěžovatel považuje ustanovení § 76 písm. b) zákona o pobytu cizinců za protiústavní. Podle jeho názoru je v rozporu s čl. 10 odst. 2, čl. 14 odst. 5 a čl. 36 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“), neboť nepřiměřeně zasahuje do jeho soukromého a rodinného života. Platnost povolení k trvalému pobytu stěžovatele přitom zanikla bez správního řízení, bez zákona a bez možnosti stěžovatele bránit se.

[31] Listina v čl. 10 odst. 2 stanoví, že každý má právo na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a rodinného života. Ve vztahu ke správnímu vyhoštění může být shledán rozpor s tímto základním právem v případě vyhoštění cizince ze země, v níž žijí jeho blízcí příbuzní. Namítaný článek však garantuje pouze výkon práva na

respektování existujícího rodinného života a nezahrnuje právo zvolit si jeho geografický rozměr (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 30. 1. 2007, sp. zn. IV. ÚS 553/06). V tomto kontextu je třeba zdůraznit, že čl. 10 odst. 2 hovoří o ochraně před neoprávněným zasahováním. Neoprávněným zásahem může být uložení správního vyhoštění, které nerespektuje či nesleduje legitimní cíl stanovený zákonem, a při jehož ukládání nebylo posouzeno, zda intenzita takového zásahu do rodinného a soukromého života není zjevně nepřiměřená. V případě stěžovatele Nejvyšší správní soud takový neoprávněný zásah neshledal, neboť stěžovateli bylo uloženo správní vyhoštění na základě zákona o pobytu cizinců, přičemž správní orgán pečlivě posoudil intenzitu zásahu do rodinného a soukromého života stěžovatele a shledal jej přiměřeným. Z těchto důvodů nelze přisvědčit ani námitce porušení čl. 14 odst. 5 Listiny, neboť stěžovateli bylo správní vyhoštění uloženo právě na základě zákona.

[32] Nejvyšší správní soud nepřisvědčil ani námitce stěžovatele, že ustanovení § 76 písm. b) zákona o pobytu cizinců je v rozporu s čl. 36 Listiny, podle jehož odst. 1 *každý se může domáhat stanoveným postupem svého práva u nezávislého a nestranného soudu a ve stanovených případech u jiného orgánu*. Stěžovatel především namítá, že v důsledku ustanovení § 76 písm. b) nebylo vedeno žádné správní řízení o zániku platnosti povolení k trvalému pobytu stěžovatele, v němž by se proti tomu mohl bránit. Zde je třeba nejprve podotknout, že stěžovateli byl rozsudkem městského soudu ze dne 12. 11. 2009, sp. zn. 42 T 14/2009, uložen trest vyhoštění. Proti tomuto rozsudku stěžovatel měl možnost a právo se bránit (a to i proti uložení trestu vyhoštění) formou řádných a mimořádných opravných prostředků. Městský soud v napadeném rozsudku správně poznamenal, že možnosti procesní ochrany v tomto případě měl stěžovatel v trestním řízení. V projednávané věci nebylo na místě vést samostatné správní řízení o zániku povolení k trvalému pobytu stěžovatele, neboť zákon o pobytu cizinců takový postup nepředpokládá. Ustanovení § 76 písm. b) zákona o pobytu cizinců váže zánik platnosti povolení k trvalému pobytu pouze na objektivní skutečnost spočívající v tom, že cizinci byl pravomocně uložen trest vyhoštění. Právo stěžovatele na ochranu dle ustanovení čl. 36 odst. 1 Listiny tedy nebylo porušeno.

VI. Závěr a náklady řízení

[33] Kasační námitky uplatněné stěžovatelem nebyly Nejvyšším správním soudem shledány důvodnými a ani z přezkumu dle § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., který Nejvyšší správní soud provádí z úřední povinnosti, nevyplynul důvod pro zrušení napadeného rozsudku městského soudu. Kasační stížnost stěžovatele byla proto v souladu s ustanovením § 110 odst. 1 s. ř. s. větou poslední zamítnuta.

[34] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud dle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů řízení nenáleží. Toto právo by náleželo žalované, protože však žalovaná žádné náklady neuplatňovala a Nejvyšší správní soud ani žádné náklady, jež by jí vznikly a jež by překročily náklady její běžné administrativní činnosti, ze spisu nezjistil, rozhodl tak, že se žalované náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

pokračování

P o u ě n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. března 2015

Daniela Zemanová
předsedkyně senátu